

Κακοπετριά: Χθες, σήμερα, αύριο

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Δ' - Στ' Δημοτικού.

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο στάδιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο ή ολοήμερο (09:00-13:30 ή 09:00-16:00).

Σημείωση: Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- γνωρίσουν την ιστορία, τον πολιτισμό και τις παραδόσεις της Κακοπετριάς (π.χ. παραδοσιακή αρχιτεκτονική, εκκλησίες, λαογραφία),
- εκτιμήσουν τα φυσικά στοιχεία του τόπου (δάσος, βουνά, βιοποικιλότητα) και να αντιληφθούν τη σημασία του ποταμού Καρκώτη (Κλάριου) για το οικοσύστημα της περιοχής,
- αναπτύξουν δεξιότητες παρατήρησης, προσανατολισμού, συνεργασίας και συστημικής σκέψης μέσω παιγνιδιών δραστηριοτήτων,
- αναγνωρίσουν τον τρόπο με τον οποίο τα πολιτιστικά και οικολογικά στοιχεία μίας περιοχής επηρεάζουν στοιχεία της τοπικής ταυτότητας,
- αναγνωρίζουν τα βασικά αρχιτεκτονικά στοιχεία της Παλιάς Κακοπετριάς (λιθόκτιστα σπίτια, ξύλινα μπαλκόνια, στενά δρομάκια, κ.λπ.),
- αναπτύξουν πνεύμα συνεργασίας και να εκτιμήσουν την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά της Σολέας και της ευρύτερης περιοχής του Τροόδους.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00 – 9:30

Αφιξη-καλωσόρισμα. Ενημέρωση για το πρόγραμμα της ημέρας και τους κανόνες ασφαλείας και προστασίας του περιβάλλοντος.

9:30-13:00

Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσα από δραστηριότητες σε διάφορα σημεία της κοινότητας Κακοπετριάς όπου θα υπάρχουν σταθμοί για να εργάζονται οι μαθητές/μαθήτριες:

Πορεία προγράμματος μέσα από σταθμούς

1^{ος} σταθμός (Πέτρα του ανδρογύνου): Ερμηνεία της ονομασίας του χωριού

Οι μαθητές/μαθήτριες ενθαρρύνονται να συνδέσουν τη μορφολογία του εδάφους με τη δημιουργία του θρύλου. Ακολούθως, οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να παρατηρήσουν προσεκτικά την περιοχή και να σκεφτούν ένα δικό τους θρύλο ή παραμύθι με το(ν) οποίο(ν) να συνδέσουν το όνομα του χωριού.

2^{ος} σταθμός (Παραδοσιακός οικισμός): Η Κακοπετριά μέσα από τους αιώνες

Οι μαθητές/μαθήτριες έχουν στη διάθεσή τους γρίφους αλλά και φωτογραφίες από την Κακοπετριά όπως ήταν στο παρελθόν και καλούνται να εντοπίσουν τα συγκεκριμένα σημεία όπως είναι σήμερα, μέσα από μία σύντομη περιδιάβαση στην κοινότητα. Μέσα από τη μελέτη, καλούνται να εντοπίσουν συγκεκριμένα αρχιτεκτονικά στοιχεία και να τα σχολιάσουν σε συζήτηση στην ολομέλεια.

3^{ος} σταθμός (Μουσείο Λινός και Ελιόμυλος): Το κρασί και το ελαιόλαδο ως παραδοσιακά προϊόντα της Κακοπετριάς

Οι μαθητές/μαθήτριες μεταβαίνουν στο μουσείο και στον ελαιόμυλο όπου, μέσα από τα εκθέματα, γνωρίζουν τη διαδικασία παραγωγής κρασιού και λαδιού. Μέσα από βιωματικές δραστηριότητες παρατηρούν τα παραδοσιακά εργαλεία και τη διαδικασία παραγωγής, και περιγράφουν την πορεία παραγωγής μέσα από σειροθέτηση εικόνων.

4^{ος} σταθμός (Μονοπάτι της φύσης Βατερή): Μελέτη του ποτάμιου οικοσυστήματος του ποταμού Καρκώτη (Κλάρου) και διασύνδεσή του με τα χαρακτηριστικά και την τοπική παράδοση της κοινότητας.

Οι μαθητές/μαθήτριες διασχίζουν το μονοπάτι Βατερή που κινείται μέσα στην κοινότητα και παράλληλα με τον ποταμό Καρκώτη (Κλάρου), παρατηρώντας την χλωρίδα και την πανίδα με την χρήση εξοπλισμού (μεγεθυντικοί φακοί, στερεοσκόπια τσέπης). Κατά την περιήγησή τους στο μονοπάτι, καταγράφουν συγκεκριμένες παρατηρήσεις σε φύλλο παρατήρησης. Ακολούθως, γνωρίζουν το ποτάμιο οικοσύστημα μέσα από βιωματικές δραστηριότητες που εστιάζονται στις αισθήσεις (π.χ. χαρτογράφηση ήχων, εξερεύνηση μυρωδιών, παραγωγή ηχοεικόνας κ.λπ.). Μέσα από συζήτηση ανταλλάσσουν απόψεις σ' ό,τι αφορά τους τρόπους με τους οποίους το ποτάμιο οικοσύστημα επηρέασε την διαμόρφωση της κοινότητας και τις ασχολίες των κατοίκων διαχρονικά.

5^{ος} σταθμός (Πέτρα του Ανδρογύνου): Η Κακοπετριά κινδυνεύει!

Οι μαθητές/μαθήτριες εργάζονται σε ομάδες. Η κάθε ομάδα καλείται να επεξεργαστεί μια πιθανή απειλή για το φυσικό ή/και το πολιτιστικό περιβάλλον της κοινότητας μέσα από σενάρια που θα δοθούν στις ομάδες. Ακολούθως, οι ομάδες καλούνται να παρουσιάσουν την απειλή αυτή μέσα από ένα σύντομο θεατρικό ή παντομίμα και να προτείνουν απλές λύσεις ή παρεμβάσεις που κατά την άποψή τους θα βοηθούσαν στην αντιμετώπιση της απειλής. Επιπρόσθετα, οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να εντοπίσουν τα στοιχεία εκείνα που πρέπει να διατηρηθούν ώστε η κοινότητα να διατηρήσει τον χαρακτήρα της και στο μέλλον.

13:00-13:30

Σύνοψη αποτελεσμάτων. Αναχώρηση και επιστροφή στο σχολείο.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Σε περίπτωση που επιλεγεί από την ομάδα το απογευματινό πρόγραμμα (09:00-16:00) για ανάπτυξη του συγκεκριμένου θέματος, οι μαθητές/μαθήτριες συνεχίζουν το πρόγραμμα με ανατροφοδοτικού τύπου δραστηριότητες, όπως: α) παιχνίδι ρόλων σχετικά με τον τρόπο ζωής στην κοινότητα παλαιότερα και σήμερα β) εικαστικές δημιουργίες που μπορούν να αναρτηθούν σε διάφορα σημεία του χωριού για να προβάλουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του.

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για τον σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό ή το σχολείο μπορεί να κάνει διευθετήσεις για να φάνε σε εστιατόριο της περιοχής.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Φορούν αθλητικά παπούτσια και να είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες με βάση τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν κάθε φορά στην περιοχή.
- Θα ήταν χρήσιμο η ομάδα να έχει μαζί της φωτογραφική μηχανή, μαγνητοφονάκι για ηχογράφηση των συνεντεύξεων με τους/τις κατοίκους και βιντεοκάμερα, για βιντεοσκόπηση όλης της δραστηριότητας.

Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων παρέχεται από το Κέντρο.